

Vill din klass vara med i ett skolprojekt om resvanor?

Hållbar utveckling Väst söker 5 pilotklasser på högstadienivå och pedagoger i Västra Götaland som under hösten 2012 till våren 2013 vill ha möjligheten att påverka och stödja framtagandet av en lärarhandledning inom resepolicy.

Projektet syftar till att ta fram en **metod** för att arbeta med transportfrågor i skolundervisningen, som ett skolprojekt. Projektet ska ta fram en handledning åt lärare som visar hur de kan arbeta med en **resepolicy** för klassen för att synliggöra hur transportbehov kan lösas med effekter på energianvändning, miljö och hälsa. Samverkan sker med GR Utbildning för att säkra ett användbart pedagogiskt material. Handledningen utgår ifrån tankar om upplevelsebaserat lärande och ska omfatta såväl faktadel, lektionsplaneringar, förslag på vidare arbete och fristående övningar och kopplingar till skolans ämnen och styrdokument samt mall för resepolicy. Efter genomförandet i pilotklasserna revideras lärarhandledningen utifrån pilotklassernas erfarenheter och tillgängliggörs nationellt under 2013.

Bakgrunden för projektet

I Sverige står transporter för nästan 25% av landets totala energianvändning. Eftersom energikällor till transporter till största delen är fossilbaserade, orsakar denna sektor det största utsläppet av koldioxid. Medan koldioxidutsläppet minskar på många områden så ökar det inom transportsektorn. Bara mellan 1990-2008 ökade utsläppen från transporter med 9 %. Antal personbilar ökade dessutom med 8% mellan år 2000-2009 och körsträckan per bil med 9%. Utöver modern teknik behövs alltså även en beteendeförändring om det ska vara möjligt att lyckas med att minska transportsektorns energianvändning.

Vanor och rutiner

Många personer i Sverige väljer idag av gammal vana det transportmedel som man alltid har använt för att komma till skolan eller för att transportera sig på sin fritid. Detta projekt vill belysa vikten av att den enskilda individen i det här fallet en skolelev (med stöd i skolundervisningen) kan bidra mycket till ett hållbart samhälle och påverka sin egen hälsa genom att göra ett aktivt val i transportfrågor.

Självständighet

Undersökningar visar att barn och ungdomar som inte blir skjutsade av föräldrarna till olika aktiviteter utvecklar en större självständighet gentemot vuxna. Det finns även undersökningar som visar att transportbeteenden grundas vid en ålder av ca 12 till 16 år. Ett barn/ ungdom som växer upp i en miljö där det är givet att få bilskjuts kommer med större sannolikhet själv skaffa och använda en bil som vuxen. Barn och ungdomar som inte får skjuts är vana att leta efter lämpliga alternativ-och kommer inte att skaffa eller använda bilen i samma utsträckning.

Så här genomförs projektet

Projektet ska problematisera resandet kombinerat med en konkret metod att öka elevens

förståelse för att varje resa föregås av ett aktivt val av transportslag. Genom att klassen tillsammans arbetar fram en resepolicy kommer medvetandet kring transporter i allmänhet och sitt eget transportbeteende i synnerhet förhoppningsvis öka och eleven funderar mer kring hur han/hon väljer transportmedel. Eleven gör alltså ett aktivt val istället för att följa gammalt beteendemönster.

Pilotklasserna deltar i projektet under läsåret 2012 - 2013. Projektet innebär att lärare och elever tillsammans arbetar fram en egen resepolicy som eleverna/klassen sedan ska följa. I det första steget för varje elev en **resedagbok** där personen redogör för hur hans/hennes nuvarande resande från hemmet till skolan genomförs. Även resor som skolan genomför och organiserar ska eleven redogöra för. Läraren har till sin hjälp ett **handledningsmaterial** som skapats av Hållbar utveckling Väst i samverkan med bl.a. GR Utbildning och i samråd med projektets referensgrupp. För att underlätta och hjälpa klassen och läraren att komma in i ämnet "transport och hälsa" genomförs en **"kick-off-lektion"** med syfte att ge bakgrund och visa goda exempel från andra skolor och inspirera klassen. Representanter från Hållbar utveckling Väst kommer tillsammans med läraren leda denna lektion i samverkan med t.ex. kommunens energi- och klimatrådgivare och miljösamordnare. Eleverna uppmuntras om möjligt att välja andra transporter än bilskjuts och att berätta om projektet för sina föräldrar och andra anhöriga. Tanken är även att man vid samma tillfälle startar en **tävling** där elevernas insatser under projektet belönas, för att ytterligare uppmuntra ett aktivt deltagande. Eleverna arbetar därefter fram en ambitiös och realistisk resepolicy genom input från föreläsningar och diskussioner om hur ett mer hållbart transportbeteende ser ut. Eleverna ska sedan försöka följa sin resepolicy och dokumenterar även fortsättningsvis sitt resande i sin resdagbok. Detta för att vid testperiodens slut se om resepolicyn har haft någon effekt på deras syn på resor och sitt sätt att transportera sig.

Energimyndigheten

Finansiären för projektet är Energimyndigheten. Energimyndigheten söker sammanställa relevanta metoder och läromedel för undervisning om energifrågor i enlighet med skolans styrdokument - något som är extra aktuellt just nu, då Lgr 11 (den nya läroplanen för grundskolan) införs från och med höstterminen 2011. I vissa avseenden behöver helt nya metoder och koncept skapas för ändamålet. Detta projekt bedöms på ett intressant sätt komplettera befintligt material och pågående projekt.

Hållbar utveckling Väst

Projektledaren Hållbar utveckling Väst (HUV) är ett regionalt energikontor i Västra Götaland. HUV driver på utvecklingen mot ett hållbart samhälle och verkar genom samordning, nätverksbyggande, projektutveckling och projektledning. HUV samordnar bl.a. kommunernas energi- och klimatrådgivare och driver ett kommunnätverk för hållbar utveckling.

För mer information, så som en mer detaljerad genomförandeplan, och intresseanmälan vänligen kontakta projektledare Carolina Dolff;

Tfn: 031-339 16 40

E-post: carolina.dolff@hallbarutvecklingvast.se